

Ze spraken geen woord. Aarzelend kwam Necho naderbij en greep de hand van Zeëv.

„Kijk,” zei die. „Een kindje.”

Toen zag Necho het. De vrouw had een kind in haar armen. Maar waarom moesten ze daar zo stil voor zijn? Er werden toch zoveel kinderen geboren? Hij, Necho, had er al zoveel gezien. Thuis en bij zijn tantes en bij de bureu.

En wat deed Manuello nu? Hij knielde neer en maakte met zijn hand een kruis over zijn borst en hoofd. En die grote Niels knielde ook. Wat zou Zeëv doen? Nee, Zeëv knielde niet. Maar hij nam toch zijn pet van zijn hoofd en fluisterde tegen Necho: „Die soldaten van de vrede zijn christenen. Vannacht begint voor hen het feest van Kerstmis. Dan denken ze aan de Messias, de Zoon van God, die in de wereld wordt geboren.” Daar begreep Necho niets van. Hij had wel eens gehoord van de christenen, maar dat ze knielden

voor een pasgeboren kind, dat vond hij vreemd.

Gelukkig, Manuello en Niels stonden op. Zeëv praatte met de vader van het kind.

„Deze soldaat komt uit hetzelfde land als ik,” zei hij even later tegen Necho. „Zijn vrouw was met hem meegegaan. Ze is een erg dappere vrouw. Maar toen kwam het kind. Daarom zijn ze hier achtergebleven. Je mag hier blijven tot je wordt gehaald. Ik zal ervoor zorgen dat iemand je komt halen.”

Er werd wat stro uitgespreid in de hoek bij het vuur. De vader van het kind dekte Necho toe met een zeildoek.

„Slaap maar lekker,” zei hij in het Arabisch. „Ik denk dat je vader morgen of overmorgen naar huis komt. Ik heb gehoord dat alle Egyptische gevangenen naar huis teruggaan.”

„Dank u wel,” zei Necho. Hij trok zijn knieën tegen zijn buik en tussen zijn oogleden door gluurde hij nog even naar de grote mensen. De vrouw lag nog met het kind in de armen. Manuello en Niels gaven haar een hand. Zeëv knikte haar toe.

„Sjalom,” zei hij.

„Sjalom,” zeiden ook de anderen. Toen gingen ze weg.

De man keek hen in de deuropening na. „Sjalom!” riep hij nog een keer.

„Sjalom, dat betekent: vrede,” dacht Necho slaperig.

Rammi's Kerstster

CHR. BUENOS DE MESQUITA-FROWEIN

Er was eens een jongen die op kerstavond uit zijn raam naar de sterrehemel keek. Wat zou het heerlijk zijn, dacht Rammi - want zo heette de jongen - als ik geleefd had toen Jezus geboren werd. Stel je voor, nu precies 1959 jaar geleden is het gebeurd: in deze nacht stond de ster boven het stalletje en wees de herders en de Wijzen uit het Oosten de weg. Als ik die ster gezien had, dan was ik zeker ook dadelijk op weg gegaan om het kindje te zien...

Terwijl Rammi zo stond te denken zag hij plotseling een grote ster die - ja warempel - op zijn raam afkwam. Groter en groter werd de ster . . . nu was hij vlakbij. Prachtige muziek klonk, 't leek wel of engelen zongen; en toen zag Rammi, dat uit de ster een engelgezicht hem vriendelijk toelachte.

„Dag Rammi,” zei de engel, „herken je me niet?”

„Nee . . . eh engel . . . ik heb u nooit gezien.”

„Heus niet? Nu, dan zal ik het je vertellen; ik ben de engel die in de ster van Bethlehem woont en die op de nacht dat het Kindje Jezus geboren werd de herders en Wijzen uit het Oosten de weg gewezen heeft.”

„Woont u heus in de ster van Bethlehem, dezelfde die boven het stalletje van Jezus heeft gestaan?” vroeg Rammi.

„Jazeker,” lachte de engel, „ik woonde daarin en . . . ik woon er *nog*, meer dan tweeduizend jaar.”

„Maar . . . dat is prachtig . . . dan heeft u dus alles gezien . . . het kindje Jezus, de os en de ezel en de drie Wijzen die hun geschenken kwamen aanbieden.”

„Ja, dat heb ik allemaal gezien.”

„Had ik toen maar geleefd,” zei Rammi met een zucht, „dan was ik er ook bij geweest.”

„Luister,” zei de engel. „Op Kerstavond mogen wij altijd een wens van een kind vervullen. Wat zou je ervan denken als *ik* nu eens *jouw* wens vervulde? Kijk, ik raak je met dit toverstafje aan . . . nu gebeurt er iets met je . . . nu maak je een reis in het verleden . . . dat gaat vlug . . . o zo vlug . . .”

„Hoe dan?” fluisterde Rammi.

„Daar is Vader Tijd,” zei de engel. „Kijk hoe oud hij is . . . nu vragen we hem of hij de tijd voor ons terug zet.”

„Omdat het Kerstmis is,” zei Vader Tijd, een oude baas met zilveren vleugels en een lange, grijze baard. „Omdat het Kerstmis is en omdat een kind het vraagt zal ik de tijd voor jullie terugzetten.”

„Tot op de nacht dat het Kindje Jezus geboren werd,” fluisterde Rammi.

„Goed, goed, goed,” bromde Vader Tijd. Toen draaide hij aan een grote schijf op zijn buik en nu zag Rammi dat het een klok was, de wijzers vlogen terug, rrrrrrrrrt . . .

„Genoeg,” zei de engel, „niet verder draaien. Bedankt, Vader Tijd.”

„In orde,” bromde Vader Tijd en . . . weg was hij.

„Luister,” zei de engel, „hoor je die muziek?”

„Engelzang,” fluisterde Rammi.

„Mijn zusjes roepen mij naar Bethlehem, ik moet mij haasten anders ben ik niet op tijd om de weg te wijzen en mijn plaats in te nemen boven het stalletje waar Jezus vannacht wordt geboren.”

„Mag ik mee?”

„Goed, goed, vlieg maar achter me aan, je volgt mijn ster maar, en als ik stil blijf staan dan weet je dat we in Bethlehem zijn.”

„Vliegen? Maar ik heb immers geen vleugels.”

„Daar zal Aminda wel voor zorgen . . . nu, tot straks.” En weg zweefde de engel.

De hemel was nu vol engelzang. Rammi zag honderden engelen zweven.

Sommigen speelden op een gouden trompet, anderen op een harp of viool. Allen keken blij en knikten elkaar toe: „Tot straks, tot straks in Bethlehem, daar is het Kindje Jezus geboren.”

Nu zweefden zij ook langs Rammi's raam.

„Kom, kom,” riepen ze, „ga mee, vlug, haast je, reis met ons mee naar Bethlehem, wat treuzel je,

„waarom vlieg je niet?”

„Ik heb geen vleugels.”

„Die heeft Aminda wel voor je, daar komt ze juist aan.”

„En ja, daar was Aminda, een vriendelijk oud vrouwtje met een hele tros ballonnea.

„Geef deze kleine jongen een ballon,” zei de engel. „Dan kan hij met ons meevliegen naar Bethlehem.”

Aminda maakte een mooie rode ballon los en gaf die aan Rammi.

Onder aan de ballon was een stoeltje bevestigd waar je op kon zitten.

„Als je wilt dalen geef je links een drukje op de ballon, rechts moet je drukken als je hoger wilt stijgen,” zei Aminda.

In een wip zat Rammi op het stoeltje en daar ging het met de engelen. Allen vlogen achter de ster van Bethlehem aan, die hun de weg wees. Snel ging dat, vlugger dan de wind, vlugger dan het snelste vliegtuig. En voor hij het wist, vloog Rammi al boven Israël. Ja, daar zag hij de herders met hun kudde schapen in de velden en engelen zongen hen toe en wezen de weg naar Bethlehem. Toen zag Rammi ook drie mannen op kamelen. Zij waren prachtig gekleed in rode mantels en droegen een gouden kroon op het hoofd. En in hun handen droegen zij geschenken, die glansden in het maanlicht. Natuurlijk waren dat de drie wijzen uit het oosten, dacht Rammi, en ze waren op weg naar het Kindje Jezus.

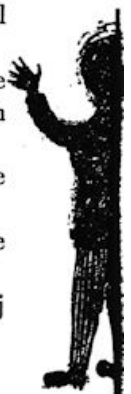
Hij moest toch eens even goed kijken wat voor geschenken ze bij zich hadden... voorzichtig liet hij zich een eindje met de ballon zakken... nog een beetje... nog wat... tot hij vlak boven de drie Wijzen zweefde. Nu zag hij duidelijk wat zij droegen: een gouden kistje, een rode mantel met gouddraad doorweven, edelstenen... wat een mooie cadeaux! En zelf had Rammi niets, helemaal niets... hij schrok ervan... niet eens een klein cadeautje om aan het Kindje te geven.

Waar haal ik nu toch een cadeau vandaan, piekerde Rammi. Wacht, mijn ballon, mijn prachtige ballon... dat is een mooi cadeau, daar zal hij vast blij mee zijn... ja maar, dan ben ik hem kwijt en hoe kom ik dan naar huis?...

Terwijl hij zo piekerde vergat hij zijn ballon te besturen en opeens... „Au, help,” schreeuwde Rammi. Iemand had hem aan zijn benen getrokken en hij hoorde een kraaiend gelach.

Hij stond op een rots en zag toen wie hem aan zijn benen had getrokken: een klein zwart kereltje met rechtopstaand haar en vuurrode ogen.

„Ha, ha,” lachte het ventje, „ha, ha, lekker aan je benen getrokken... oei, oei, oei, hoe vlieg jij zo door de lucht?”

„Met mijn ballon,” zei Rammi terwijl hij zijn rode ballon vastklemde en hoog boven zijn hoofd hield zodat het ventje er niet bij kon.

„Oei, oei, ik jouw ballon kapot prikken, ik erop stampen,” lachte het mannetje. „Ballon zegt pets-bens-bons.”

„Nee, alsjeblieft niet!” zei Rammi, „ik wil die ballon aan het Kindje Jezus geven, ik ben op weg naar hem toe.”

„Ik met jou meegaan,” kraaide het mannetje, „ik Micha heet, ik de kleinste duivel ben.”

„Een echte duivel?”

„Ja natuurlijk! En mijn vader grootste duivel is met zoooo'n baard en mijn moeder mooiste duivelin met rood haar ... oei, oei, oei ... en nu ik met jou meegaan naar Kindje Jezus.”

„Maar je bent een duivel.”

„Wat zou dat? Ik toch meegaan; ik een heel mooi cadeau voor Kindje heb.” Toen liet Micha zijn cadeau zien, een prachtige, kleine, gouden kroon, met glinsterende edelstenen bezet.

„Ai, wat prachtig,” zei Rammi.

„Mooi, ja mooi,” kraaide Micha. „Kom, wij gaan, wij ons samen vasthouden aan je ballon, en hup ... dan zijn we er zo ...”

En voordat Rammi het wist maakte Micha een hoge sprong en hing al aan de ballon, terwijl hij tegen Rammi schreeuwde: „Kom vooruit, maak voort.” Rammi kon nog net de ballon pakken, anders was hij hem kwijt geweest, en daar ging het, recht op de ster af die nu was blijven stilstaan boven het stalletje van Bethlehem.

Wat een licht straalde naar buiten. Maria, in haar blauwe mantel, boog zich juist over het Kindje heen, en toen ze opkeek zag ze Rammi en glimlachte hem zo vriendelijk toe, dat hij opeens niet meer verlegen was.

„Dag,” knikte Maria vriendelijk, „wil jij het Kindje even goedendag zeggen? Kom dan maar binnen.”

Rammi ging naar binnen en stond toen bij de kribbe van de kleine Jezus, die hem vriendelijk toelachte en zijn armpjes uitstak naar de rode ballon. „Voor jou,” zei Rammi en haakte de ballon in het kribbetje terwijl het Kindje kraaide en trappelde van plezier.

„Dank je wel, hoor,” zei Maria, „voor die mooie ballon waarmee je helemaal uit Holland bent gekomen. Maar hoe moet jij nu terug?”

„O, ik ga wel lopen,” zei Rammi. Ziezo, hij had het gedaan, de mooie ballon was niet langer van hem en toch voelde hij zich erg gelukkig en het was net of er nu nog meer licht in het stalletje was.

't Leek wel een ster die boven zijn hoofd hing te flonkeren.

„Die is voor jou,” zei Maria. „Neem hem maar, ja, je kunt hem zo pakken.”

„O,” zei Rammi, „wat een pracht ster ... hij werd meteen heerlijk warm toen hij de ster in zijn

handen nam en er klonk zachte muziek uit. Toen sprong Micha naar voren, met de kroon in zijn handen, die hij op het kribbetje legde. „Hier is mijn cadeau, en nu wil ik ook zo'n ster,” schreeuwde hij, terwijl hij rondkeek naar zijn ster. Maar vreemd, die was er niet; 't werd plotseling zelfs donkerder in het stalletje.

Toen klonken er stemmen buiten. Micha schrok, toen hij zag wie het waren en verstopte zich achter de kribbe. Even later traden de drie Wijzen binnen met hun geschenken.

Zij stonden voor Maria, bogen eerbiedig en knielden toen bij de kribbe. Eén der Wijzen nam de kroon op, die Micha aan het Kindje had gegeven. „Kijk eens,” zei de Wijze, „dat is de kroon die wij onderweg plotseling misten en die wij als geschenk voor het Kindje hadden meegenomen. Nu is hij

hier nog eerder dan wij, iemand moet hem hebben weggenomen toen wij onze kamelen lieten drinken . . .”

Op dat ogenblik probeerde Micha weg te glippen in het donker, maar de Wijze kon hem nog juist bij zijn jasje pakken.

„Ik heb het niet gedaan,” schreeuwde Micha, „ik heb de kroon niet weggenomen.”

„Waarom loop je dan weg?” vroeg de Wijze streng.

„Ach, laat hem toch,” zei Maria, en haar stem was zo zacht en vriendelijk, „hij wilde misschien alleen maar een cadeautje aan het Kindje geven, is het niet Micha?” Nu begon Micha te huilen en te bibberen. „Heb je 't gedaan?” vroeg Maria zacht.

„Ja,” knikte Micha . . . „ja, ik heb het gedaan.”

En kijk, toen werd het weer lichter in het stalletje en daar hing nu ook voor Micha een ster, die hij blij plukte.

„Kom,” zei Jozef, „nu moeten jullie gaan.” Even later stonden Rammi en Micha weer buiten.

„Dag,” riep Micha en was plotseling verdwenen.

Maar hoe kom *ik* naar huis, dacht Rammi. Plotseling merkte hij, dat hij niet langer liep, maar zweefde. De ster zweefde met hem over de velden, even vlug . . . nee vlugger dan de ballon. Zijn eigen ster zou hem nu naar huis brengen, dat was nog fijner dan een ballon. Na een tijdje zweefden zij boven de zee, nog later boven Frankrijk - en toen . . . ja, daar was Amsterdam; daar lag de boot waar hij op woonde. Hup! het raam door, en daar lag hij in bed. Hij zag nog juist hoe Vader Tijd langs zijn raam zweefde, hoe de wijzers op zijn buik weer rondraaiden tot zij op 1959 stonden . . . toen sliep Rammi.

Hij werd pas weer wakker toen moeder hem riep. „Jongen, wat heb jij geslapen,” zei ze, „je bent niet wakker te krijgen.”

„'t Komt door de reis,” zei Rammi, „ik was helemaal in Israel vannacht.”

„In Israel?”

„Ja, heus . . .” Of zou hij alles maar gedroomd hebben? Nee onmogelijk, hij had immers een ster gekregen. Als *die* er nog was dan had hij niet alles gedroomd. Vragend keek hij moeder aan: „mijn ster,” begon hij.

„Er lag een ster naast je bed,” zei moeder, „een heel mooie, ik heb hem een ereplaatsje in de kerstboom gegeven, boven in de top, kijk . . .”

Ja, dat was zijn ster en het was net of hij tegen Rammi knikte en fluisterde: „dag Rammi . . . jij en ik hebben een geheim. Niets zeggen, hoor, st, st, st . . .”

„Hoe kom je aan die ster,” vroeg moeder, „van de kerstengel gekregen?”
Maar Rammi antwoordde niet. Hij keek alleen maar naar zijn ster en voelde zich gelukkig. En toen het avond werd en de kaarsen aangestoken werden straalde *zijn* ster het allermooist en er klonk hele fijne tinkelende muziek uit. Iedereen verwonderde zich erover, alleen Rammi niet; die wist wat voor ster het was en waar hij vandaan kwam.
Maar hij vertelde het aan niemand, 't bleef zijn geheim. En daarom heb ik dit verhaal voor hem opgeschreven; nu weten jullie het ook, het geheim van: *Rammi's Kerstster*.

Tref (een winterverhaal)

H. TH. DE BOOY

Marion was zeven jaar toen ze uit een nest van zes jonge hondjes een keus mocht maken. De moeder was een gladharige Duitse staande met grote, vriendelijke bruine ogen; een rashond, dat zag je ook zonder een deskundige te zijn. Maar de vader moest wel voorouders van een ander ras hebben gehad, want twee van de nog half blinde zuigelingen waren pikzwart. Marion twijfelde geen ogenblik; één hondje had zó'n veroverend lief snoetje, dat ze direct zei: „Die wil ik hebben,” en ze nam het warme beestje in haar armen en aaide over het zachte bolletje. Marions moeder knikte goedkeurend. „Zo'n hondje te vinden is een trêf,” zei ze. „We zullen hem Tref noemen, vind je ook niet, Moeder,” vroeg Marion. „Tref? Ja, dat is wel een aardige naam.”

Zo kwam Tref in Marions leven. Ze was enig kind en Tref was voor haar broertje en zusje tegelijk. Duitse „staanders” zijn eigenlijk jachthonden en horen dus niet op een bovenhuis. Gelukkig stond het huis waar Marions ouders woonden aan de rand van de stad en Marion hoefde maar enkele minuten te lopen of ze kon Tref, die snel en voorspoedig opgroeide, laten rennen op de hier en daar met gras begroeide en voor stadsuitbreiding bestemde zandvlakte. Tref en Marion werden onafscheidelijke vriendjes. Ze leerde hem van alles en nog wat, en er ging geen dag voorbij dat ze niet even in zijn mand kroop om hem te vertroetelen. Dan schoof Tref direct opzij om ruimte te maken en zuchtte tevreden.

Toch werd Tref geen allemansvriend, 't was een hond met karakter, die venijnig kon blaffen tegen de mensen die hem niet bevielen. Een uitmuntende waakhond bovendien, en Marions ouders hadden nooit het gevoel hun dochter alleen thuis te hebben gelaten als zij een avond uitgingen. Tref was er toch!

De jaren gingen voorbij. Marions vriendje werd een stevige Duitse staander, alleen wel iets te fors voor een echte rashond.

Hij kreeg in de stad niet veel kans om zijn jachtinstincten bot te vieren, al genoot hij er van achter katten aan te zitten. Dikwijls slaagde hij er in ze in bomen te jagen. Lange tijd bleef hij dan, roerloos aan de voet van de boom staande, naar boven staren en dan had Marion de grootste moeite hem mee te krijgen.

Op Marions veertiende verjaardag, het was de dag voor

